

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Késziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasáboos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttör sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az aradi gyászünnepek.

Arad, márczius 29.

A halottak kultusza végelemzésében az élők tiltakozása az enyészet, a megsemmisülés ellen. Hogyan lehessen belenyugodni abba, hogy a kit a hála, a szeretet, a közös érdekek az együttműködés ezer meg ezer szála fűztek övéhez, alámerüljön a megsemmisülés sötét tengerébe az eszmélet, a tovább élés, tovább hatás minden reménye nélkül, hogy a míg a porszem, a mely a földön keltében-jártában az ember saruihoz ragadt, hogy a míg ez a porszem örökkön-örökké fenmarad, addig a szellem, mely élte folyamán egész világot mozgatott, évezredes intézmények gátul álló alkotmányait lerombolta, s egy másik évezred intézményeinek alakulására irányt szabott, hogy az ilyen szellem léte silányabb, mulandóbb legyen porhüvelyénél, melyben lakozott, s a szederjes ajkak utolsó lehelletével semmivé legyen.

lemondó... tatta be magán... tagok részéről... Az arad... a d. u. 4 óra... ság gyűlés... Színház... aszi szellő fuvalmában az ő suttogásukat véltük hallani. Eltre keltek előttünk a tizenhárom glóriás mellképei, s részt vettek a végtisztesség megadásában an-

nak a számára, a kivel egyek voltak a nagy napok véres küzdelmeiben, s a kivel egyek most, a megdicsőülésben, a nemzeti kegyelet pantheonjában.

Nem a megsemmisülés vigasztalan gyászának szomorú megnyilatkozása volt az a nagyszerű manifesztáció, mely a vértanu-szobor lábánál ment végbe a mai napon, hanem az emberi jogok soha ki nem haló, örökkön-örökké élő eszményének, az államalkotó hazafiság tettekre hívó, teremtő szellemének fenséges kultusza, mely eszménynek, mely szellemnek legigazabb, leghivebb letéteményese volt Kossuth Lajos, a nagyok legnagyobbika, a küzdelemben első s a távozásban utolsó, ugyanaz, a kinek halála gyászbaborította az egész országot, s a kinek emlékét ma hozzá méltóan ünnepelte Arad.

Egy a gyászában is magasztos és feledhetlenül emlékezetes nappal lett gazdagabb Arad története, melyre a késő unokák önérzetesen tekinthetnek majdan vissza, ha nehéz és küzdelmes napokban az ősök példáiból akarnak bátoritást méríteni nagy és magasztos feladatok megoldására. Az öntudatos hazafiság érzülete dobbantotta meg ma Arad polgárságának szívét, melynek nem szabad kialudnia többé a vértanuk városában soha, míg magyar szó hangzik e hazán s magyar polgárság lakja a hazafiui kultusz szent városát.

A nagyszabású gyászünnepek — mely

jelentőségéhez méltóan folyt le — részleteit következőkben adjuk:

A Szabadságtér díszben.

Tegnap reggel 7 órakor már az utolsó kalapácsütést csinálták a Szabadságtér pazar gyászdíszítményein. Rendben volt minden. Főlséges képet nyújtott a tér. A színház-épület kocsintja szelétől a tér hatalmas négyszöge egész a vértanuszoborig óriási póznákat körülfutó gyászfátyolos nemzetiszínű drapériákkal volt bekerítve. A póznákon gyásztrikolórok s öszekötő fekete drapériákat lengetett a szellő.

A vértanuszobrot képező érczóriások előtt fekete drapériákból alkotott gyászsátor állott, melynek a szobor talapzatára eső közepén Csutak Károly temetésrendezési vállalkozó díszes oltárt emelt. — Az oltár közepén Kossuth Lajos arcképe, az oltár oldalán kandelaberek, óriási karosgyertyatartók, szobrok és dísznövények állottak. Az oltártól jobbra volt felállítva a fekete bársonybrokát drapériával bevont szószék.

A sátorban a törvényhatóságok és a nőegyletek küldöttsége részére széksorok voltak fenntartva. A sátor előtt 200 dalár részére karnagyi emelvényen ellátott pódium épült.

A gyászsátor két oldalán a gyászlepelrel bevont Hungaria alak magasságában két óriási edényben öröktűz lángolt.

A tér bekerített egy-harmad része a bejelentett küldöttségek részére tartatott fenn.

Már 8 órakor tenger nép verődött össze a gyászdísz oltott téren s bámulta meg a díszletezést, mely becsületére válik Berán Antal kárpitos izlésének.

A házak gyászdíszje.

Azon pillanattól kezdve, melyben nyilvánossá lett és hiteles, fájdalmas valósággá Kossuth Lajos halála Arad város hazai

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Gyász-beszéd.

— A Kossuth Lajos végtiszteltére 1894. márczius 29-én Arad szab. kir. város törvényhatósága által rendezett gyászünnepeken elmondotta: Frnt Lajos, aradi ág. hitv. ev. lelkész. —

Gyászoló honfitársak!

Szokatlan a hely, a melyen állok, de kiváló az alkalom is, a mely ide hívott. Midőn egyesek fájdalmának enyhítéséről van szó, rendszerint szűkebb körbe szoktunk lépni, mert az egyesnek keserve nem való a nyilvánosság elé; de a midőn egy egész nemzet testén nyilallik át a kínzó gyötrellem, midőn egész ország borul gyászba s mindenki egyaránt érzi a súlyos veszteséget: lehetetlen, hogy a szokott helyen és módon legyünk tolmácsolói a fájdalomnak és veszteségnek. A szűkebb, kis körből ki kell lépni s százak helyett ezreknek hirdetni az igazságot, nyújtani a vigasztalást.

Ilyen, az egész magyar nemzetet s annak minden hű fiát legközelebről érintő gyászos alkalom hívott minket is városunk gyászba öltözött nagy piacára.

Nem kérdem én, mi indított mindnyajunkat az ide jövőtre, hisz az mindenkinek ar-

ozáról olvasható le. A legmélyebb gyász az, azon óriási veszteség felett, a mely érte nemzetünket, magyar hazánkat, midőn az isteni gondviselés az élők sorából kiszólitotta annak nagy fiát, Kossuth Lajost.

Igen, Kossuth Lajos, népünknek szeretett vezére, hazánknak hű fia, ninosen többé! Seljöttünk, hogy a hála és szeretet egy szerény levelét fűzzük azon koszorúhoz, a melylyel az ő ravatalát a nemzet milliói felékesítik.

Kérditek talán gyászoló honfitársak, ki volt a mi nagy halottunk, ki idegenben hunyta le szemét f. hó 20-án, anélkül, hogy életében viszontlátta volna hazáját, a melynek boldogságáért szüntelenül hő ima szállt felajkíró a magasságt Istenséghez, anélkül, hogy szeretett népét viszont látta volna?

Élt az ősidőkben egy számrá nézve nem éppen nagy nép, melynél azonban az egy élő és igaz istenség eszméjének megőrzése vala letéve. Ez a nemzet az Izrael népe volt. E nemzet ősekorában, sorsa ugynezzel Egyiptom földjén. Nyereségnek látszott, a mi utóbb veszteséggé lön. Békét, nyugalmat, biztos hajlékot vélt találni és talált utóbb üldözést, nyomort, rabszolgaságot. De az Isten nem hagyta elveszni az ő népét. A szenvedés pohara betelt, a megpróbáltatás napjai lefolytak, a szabadulás órája jött: és az Ur kivezette az ő népét a szolgaság házából.

Az Izraeli népének ezen szabadulása történetét közelebről vizsgálva, bizonyára talán lennek abban rokon vonásokat, a bizonyára hiven megmondják nekünk, ki volt Ő, e hazának ama nagy fia, a kinek gyásztiszteltére a jelen alkalommal mi is összesereglettünk.

Mózes II. könyvének 13. rész, 21 és 22 verseiben ezeket olvassuk:

„Es az Ur megeny vala előttük nappal fehének oszlopában, hogy vezérelné őket az uton: éjjel pedig tűznek oszlopában, hogy világosságot szerezne nekik, hogy éjjel és nappal mehetnének. Nem távozott el a felhőnek oszlopa nappal, sem a tűznek oszlopa éjjel a nép előtt.”

Miként tehát, e tűzoszlop vezetője volt a zsidó népnek, ugy volt Kossuth Lajos, hazánknak vezérlő tűzoszlopa.

Ezen állításunk még világosabb lesz, ha sikerül bebizonyítanunk:

1. Miből és
2. Mi által vezette ki nemzetünket Kossuth Lajos?

1. Miből vezette ki ama tűzoszlop az Izraeli népét a hajdan korban? A szolgaság földéből — a szabadság földére. S miből, honnan vezette ki a magyart, az ő nemzetét, ez a mi tűzoszlopunk? Ez is a szolgaság bilincseiből — a szabadság földére. Áldott szolgaság! Oh mert méltán szentnek és áldottnak kell nevezni azt a földet, melyen a nemzeti nagyság-

gyászba öltözködtek. Alig maradt ház, különösen az **Andrássy** és **Szabadságtér**eken, melynek ormán ott ne lengett volna a fájdalom, az igaz részvét külső jele: a gyászba húzott nemzeti és gyászlobogó.

És tegnap megtízszereződött a gyász. Nem az egymást felülmúlni akarás, hanem a megtört szívek igaz részvéte sarkalta a házak hazafias lakóit ablakaik és a háztulajdonosok házaiknak gyászba vonását.

Elteltek az összes kereskedők kisebb mérvű gyászából, impozánsabb gyászdrapériákat alkalmaztak portáléikra: **Löwinger Gyula**, **Ausztweil Zsigmond**, **Steigervald Alajos**, **Hoffmann Antal**, **Probszt Károly** és fiai, **Wadowszky Gusztáv**, **Maresch Gyula**, **Csutak Károly**, **Brunner C.**, **Dratsay Lajos**, **Rosenblüh és Társa**, **Leungyel testvérek**, **Simalya Mihály**, **Kakujai Ferencz**, **Neumann Rozália**, **Deutsch testvérek**, **Moskovitz Zs.**, **Limbeck János**, **Kohn Dávid**, **Schäffer Béla**, **Beck Alajos**, **Kabdebó K.**, stb.

Különösebb pompával a következő házak voltak feldisztelve. Az Aradvárosi szin és bérház. Az **Andrássy**-ut felőli részen **Zemplyi Sándor** balkónja vált ki, mely fölé kup alakú gyászernyő borult, csúcsával a harmadik emelet ablak párkányzatáig nyulva.

A szabadságharczi emléktárgyak országos múzeumának három ablaka gyönyörűen volt dekorálva, középen **Kossuth Lajos** mellszobrával, mely kiegészíténi látszott a Zemplényi-balkon gyászernyőjét. **Michl József** ablakai szintén dekorálva voltak fekete szövet drapériákkal. A szabadságtér felőli részen jóformán alig maradt méternyi hely, hová fekete szövet ne ért volna.

Oriási baldachin nyult ki **Leszkay András** lakásának balkónja felett, mely mintegy központja volt a ház többi disznének, melékkel **Péterffy Antal** ügyvéd **Rudnyánszki Gyula**, **Schwarz Simon**, báró **Simonyi Lajosné Helmy Adám**, **Kohn Dávid** fejezték ki mély gyászokat a nagy halott iránt.

A Szabadságtér többi házai is gyászdisznak voltak, de különösen kitűntek festői disznitéseikkel a ház falát elborító drapériákkal az **ipar és népbank**, **Lilienberg**, **Dományi József**, **Tedesohy Viktor**, **Mareck Samu**, **Schreyer**, **Karácsonyi**, **Rozsnyai Mátyás** házai.

A gyászpompában láttuk még az **Andrássy**-uton az **Aradi Első Takarékpénztárt**, **Pohl Károly** „Fehér Kereszt” szállodáját. Még a mellékutcákban is voltak házak, melyeken a zászló kitűzése mellett drapériákat is alkalmaztak s e helyen kell megemlítenünk **Nagy Lajos** sörcsarnokának disznét.

Az aradi bérkocsisok is szép jelt adták gyászuknak. A kocsik összes lámpásai gyászfátyollal voltak körül kerítve, álló helyeik előtt pedig magas póznán gyászlobogót lengett a szél, mely fekete szövettel

összekötve mintegy gyászkaput formált az alattok elvonuló menetnek.

Ami a városnak igazán szomorú, és a tegnapi naphoz méltó gyászszint adott, az a fekete fátyollal kerített utcái lámpák voltak melyekben meg-megrezent a lég fuvalmától a sárga gázláng. Mint egy óriási halottas ház, olyan volt a mi városunk, mint egy óriási gyászoló család, olyan volt közönsége tegnap, mely járt-kelt, hullámzott utcákon, téreken keresve, beszélgetve halkán arról, ki már nincs többé.

Gyülekezés a városház előtt.

Már a reggeli órákban tömegesen gyűlt a fekete ruhás, fekete karszalagos hölgy és férfi közönség, melynek halgatag magaviselete oly igen illett a nap komolyságához.

A városház előtti tér volt a legélénkebb, ez volt a gyülekezés központja, a hová az egyesületek külön gyülekezési helyeikről gravitáltak. Már magában az ipartestület palotájától kiinduló tiz czéh felvonulása u. m. az ács, asztalos, cipész, csizmadia, kalapos, kötéilverő, szijgyártó, kerekes, mészáros, takács czéhek saját zászlóik alatti menete tiszteletet gerjesztő látványt nyújtott.

Kilencz óra után minden felől vonultak fel gyászlobogókkal a testületek a városház elé, melyek mint tengerbe a folyók, úgy olvadtak be a már összegyűlt nép tengerébe.

Fél tizenegykor már együtt voltak mind az egyesületek, egyletek, küldöttségek, melyek csendben, rendben felállva megkezdődött a felvonulás a Szabadságtérre.

A rendfentartó bizottság.

Kovács Vincze fáradhatatlan vezetése alatt gyűlt össze a városháza földszinti kistermében a tanítóképződe ifjuságából és az aradi kereskedő ifjakból alakult rendfentartó bizottság, a melyre nagy munka várt.

Mintán a bizottság minden tagja gyászfátyollal bevont nemzetiszin karszalagot kötött, négyes rendbe fejlődve vonult ki a városháza előtti térre, a hol már csatlakozásra készen állottak a tüzoltók.

Fél 10 órakor indult meg a menet. Elöl az ifjuság, utána a tüzoltókar és végül a kereskedő ifjak. A rendfentartó bizottság a szabadságtérre vonult fel, a hol nyomban meg is kezdte a működését.

A térre sereglett tenger népet távozásra szólította fel s a kik nem távoztak, azokat kiszorították a sorfalakban előnyomuló tüzoltók.

Alig egy negyedóra alatt megtisztult a térs a tüzoltók a kocsiközlekedés elől elzárt Atzél Péter-utca mindkét oldalán kötéldoront húztak.

A rendfentartó bizottság szépen oldotta meg feladatát s ezért föltétlen elismerés illeti meg. Hanem a hölgyek panaszkodnak a bizottság ellen, és nekik is igazuk van. Nem kellett volna tülhajtani a rendfentartás általános szabályait a hölgyekkel szemben, mert mikor a küldöttségek bevonultak s a hölgyeket a térre bocsájtották,

akkor már a részükre fenntartott ülőhelyeken nem a küldöttségekhez tartozó férfiak ültek, míg a város számos előkelő hölgye a korlátokon kívül álló nép közé szorult.

Felvonulás a Szabadságtérre.

Mint ha hadbaszálló sereg végnélküli sorraiból lett volna összeállítva a **harminezket** testület, bizottság, egylet-ből álló menet — de harci kedv helyett szomorúsággal orczáikon!

Hatalmas megnyilatkozása volt az a tegnapi menet a város gyászának, igaz érzelmének azon férfiu iránt, kinek megdicsőülésekor egy ország borult gyászba, lelke mélyén megrendülve.

A menet élén ment vezetve és megnyitva azt **Salacz Gyula** polgármester, kir. tanácsos, **Sarlot Domokos**, főkapitány és **Institutorisz Kálmán** főjegyző mindhárom fekete diszmagyarban, utánok pedig a városi és törvényhatósági bizottság. A menet további sorrendje a következő volt:

Lukácsy Miklós, honvéd egyleti elnök diszmagyarban vezette az aradi 1848/49-iki honvédeket, azokat az őszbe csavarodott, viharokat látott, nagy idők embereit.

A vármegyét, melynek bizottsági tagjai között a megye minden részéből voltak képviselők **Szathmáry Gyula** alispán, kir. tanácsos vezette **Baross Ferencz dr.** megyei I. aljegyzővel, mindketten diszmagyarban.

Ezután jöttek a hitfelekezetek, az egyesült dalárdák **Barna Izsó**, **Kresz Ferencz** és **Nagy Sándor** karnagyokkal, a városi és felekezeti iskolák tanárai és tanítói vezetőikkel, **Boros Beni** orsz. képviselő vezetése alatt az aradi és csanádi egyesült vasutak hivatalnokai, a kultur-mérnökség és kataszter, **Hász Sándor** elnökkel az élén az ügyvédi kamara, a fekete Zrinyt viselő **Szontágh Gyula** vezetése alatt a kereskedelmi testület és pénzügyintézetek a diszmagyarba öltözött **Nikolics Péterrel** élén az ipartestület, **Grünvald Ferencz** elnökkel a kereskedelmi és iparkamara, a **Lloyd** társulat, **Varjasz Arpad** egyesületi alelnök vezetése alatt a **Kölcsy-egyesület**, a nőegyletek **Hser Károlyné**, **Purgly Jánosné**, **Hászdorné** és **Hirschman Rozália** elnökök vezetése alatt, **Müller Károly** által az **Aradi függetlenségi kör**, **Nagy Kálmán** által az **Aradi önkéntes testület**, **Huzó István** által az **Aradi polgárok lövészegylet**, **Wörnerfeld Lajos** vezetése alatt a **Aradi filb. egyesület**, **Tedesohy Viktorral** által az **Aradi kerületi betegsegélyző pénztár**, **Köhl N.** vezetése alatt, az **Aradi betegsegélyző és temetkezési-egylet**, a **vendéglősök és kávéipartársulata**, a **tüzoltó-egylet** **Csóthy Nándor** vezetése alatt, a **hadastyánok**, a **magyar nyelvterjesztő-egylet**, a **Concordia**, **Beran Antal** által az élén a **hadászok**, az általános munkás-egylet, a **kereskedő ifjak betegsegélyző egylete** és végül a **pincesz-egylet**.

Oriási kigyóként húzódtok végig az **Andrássy-**

nak szülő anyja, az igazi szabadság tényező; az az életető levegő, a mely nélkül népnek fejlődése, népnek virulása, népnek boldogsága nem képzelhető. De ezen igazi szabadság alatt távolról sem értjük azon féltelenséget, melyben minden szenvedély korlátlanul érvényesítheti minden óhaját: hanem értjük mindenki által és mindenki irányában tiszteletben tartását azon jogoknak, a melyeket valamely nemzet összesége adott vagy szerzett a haza gyermekeinek boldogítására.

A múlt évszázadokban a magyar nemzetnek saját java felől való szabad intézkedési joga nem egyszer vagy igen meglőn szorítva a hatalom által, vagy nem lőn kellő mértékben tiszteletben tartva. Voltak és maradtak meg egyes szabad intézkedések, — de nem volt igazi, nemes értelemben vett szabadság. Nem volt meg a személyes szabadság, — hisz a nemzet egy nagy része a jobbágyság súlyos igájában nyögött, jogok nélkül oda lőve a zsarunoki önkénynek; nem a lelkiismereti szabadság, — hisz a nyilt, őszinte jóakaratu szólást sokszor a börtön, néha rabláncz sújtotta; nem a sajtó szabadság, hisz a rut ozenzura alá vala vetve a legnemesebb eszme, a jobb szellemi termék, s ha megjelenhetett, csak csonkított alakban láthatott nap-

világot; nem a czélszerű intézkedések szabadsága, — hisz a törvények hozattak ugyan, de gyakran meg nem tartattak, s holt betű maradt, a minek az élet lelkévé kellett volna lennie!

Nagy halottunk volt az, ki lángoló szabadságszeretetében, szóval, irásban és tettekben segítette érvényre jutni a nemzeti szabadság ezen feltétlen kellekeit. Az ő lelkéből szálltak ki a tüzsikrák, a melyek bevilágították a sötét, elfásult szívekbe s öntöttek azokba új világosságot; édes, hatalmas szavával vagy megadásra bírta az ellennézetűeket, vagy pedig elvonulásra készítette a conservatívokat. A mi az ő lelkében megszülemlt, a mit ajka, tolla hirdetett, az volt az édes méz, a mely után ezreknek szíve magasan feldobogott s a melyért ezreknek ajka fohászkozott.

S midőn az egész nemzet elösmerte őt vezérő tüzsözlopának s követte őt még a haroznak mezején is, még az éjnek sötétjében is, — midőn beborult az általa nagy küzdelmek és áldozatok árán szerzett szabadság fellett az ég, s ő sok bajnokával a szabadságnak, kint, idegenben hontalanul bujdosott: oh akkor sem szűnt meg tüzsözlop lenni az ő szerencsétlen nemzetének!

2. Az Izraelt kivezető tüzsözlopról olvasuk: „Magyen vala előttük nappal felhőnek

oszlopában, hogy vezérőnéket az uton: éjjel pedig tüznek oszlopában, hogy világosságot szerezne nekik, hogy éjjel és nappal mehetnének.”

Ami vezérő tüzsözlopról is ellehet ugyanezt mondani.

Ő is ment az ő nemzete előtt reményt sugározatolag, biztatást öntve a szívekbe. Ugy látszik, hogy a halál lehellete érinté egy pillanatra a nemzetet. S pedig kettő nem szabad a népnek: jó sorsában elbizakodni, balsorsában elcsüggedni! S ime, **Kossuth Lajos** volt az, ki bejárta a külföldet s ékes szavával, fényes tollával megismertette nemzetét s annak helyzetét, s támasztott idegenben is iránta érdeklődést. S evvel, vajjon mit tett egyebet, minthogy tüzsözlopként előre haladt s egy szebb jövő hajnalat készíté elő! Midőn hazánk szabadságának apostolaként messze tengereken tul, idegenben járt s szerzett hírt, magaslatást, dicsőséget, — az isteni gondviselés feltámasztá a nemzetet fásultságából, mert hallani vélte a biztató szót: „Ne féljtek!” Az Úr velünk halad: nem hagyja el az Isten a jogos uton becsületes szándékkal előre törekvő nemzetet.”

S ha később, sőt még a legutóbbi napokban is kényes kérdések foglalkoztatták az országot, kérdések, amelyek hazánk javát vala-

uton a menet kimagasodva belőle az a h u s z o n n é g y z á s z l ó, mely részt vett a felvonulásban. Száz és száz ember vett részt a négyes soru gyászmenetben és mindnyáját egy érzelem, egy gyász tartotta komoly szomorú hangulatban.

A menetből ki-kitetszett itt-ott a kócsag vagy sastoll. Diszmagyarban voltak az említettek kivül még: **K r i s t y ó r y** János, **R ó z s a** Andor, kik csak emelték fényét a menetnek.

A gyászoló közönség.

Amint a felvonulásban résztvett küldött-ségek kétezer főnyi emberáradata a térre hömpölygött s a kordonok a nagyközönség számára is megnyitáltak, egyszerre előzönlötték a teret, a mely minden részén zsúfolva volt.

A kocsiközlekedés elöl elzárt utcákon a tér kerítésén kívül is mindegyre tolongott a nép.

A férfiak fekete ruhát és gyászjelvényeket, a nők jobbra sötét színű ruhákat viseltek.

Mindenki arcán a néma meghatottság, a bánat kifejezéseült. Legmélyebben az öreg honvédek gyászoltak. Sokan könnyezték meg a vezért, a ki életében annyi lelkesedést öntött a nagy idők e még élő alakjaiba.

A Szabadságteret környező házsorok minden erkélyén, minden ablakában nagy, jobbra hölgyekből álló közönség foglalt állást. Különösen **L e s z k a y** András szinigazgató erkélye, **P é t e r f f y** Antal ügyvéd lakása és **D e u t s c h** testvérek portáléja voltak megszállva.

A közönség méltóságteljes nyugalommal viselkedett ugyanarra, hogy az óriási emberáradatban egyetlen rendzavarás sem történt.

A nép.

A magasabb műveltségű közönségtől mindenki elvárta a csend és példás rend fentartását, mint a hogy volt is; hogy a nép csendben és rendben viselte magát, hogy kivánni sem lehetett, ez annak a magyarságnak, hogy a mi városunk népe megben és részesei a **K o s s u t h** Lajos temetésén tagok részéről, viselkedni annak a népnek, kinek a d. u. 4 óráig gyász nem a zajongásban, hanem a gyűlésen nyilvánul.

Amikor a **H y m n u s** elhangzása után a nép maradt térre viharként telült be a színház kordonon át, ez nem rendbontásból történt, hanem mert ő is akarta hallani az őt szolgájának **K o s s u t h** Lajost sirató szavait.

A gyászünnepély.

Kevéssel 11 óra után vette kezdetét a szabadságtéren a gyászünnepély.

Az ünnepélyt a hét aradi dalegyesület-

nak előmozdítandók, kérdések, amelyek az igazi szabadelvűség utján egy lépéssel tovább voltak bennünket viendők: itt teremtett ő köztünk, s fényes lelkének tárházából tanácsos, utmutatással világolt.

A világitó tűzoszlopunk nincsen többé; a kihez a rajongó szeretet zarándokolt, akinek visszatéréséről a nép ajkán felzendül az ének, — eltávozott s roskatag teste, mely a 92 év súlyos terhét már nem bírta tovább hordozni, alászállott az enyészet honába. Ki 45 hosszú éven át testileg messze távolban tartózkodott, s munkálkodott mindég csak hazájáért és nemzetéért, az halóporaiban megtért őseinek földjére, az édesanya ölébe, hogy itt nyugodhassa ki élte küzdelmeit.

A test alászállott, az enyészet honába, — de lelke él,
Mert lelkünkön nincs hatalma a halálnak.
Csak az lesz por, mi porból vétetett.
A test, a vér, habár a sírba szállnak:
A lélek él, nem ér enyészetet!
S kiket szeretünk, s kik szerettek itten,
Őrökre sirhant nem zárja le;
Mert életünknek atyja, a nagy Isten,
Nem holtak, ámde élők Istene!

Miként a fényt és meleget sugárzó nap még nyugta után is sugározza a meleget és világosságot: úgy **K o s s u t h** Lajos is terjeszti még elhunyt után is a világosságot és hazaszeretetet, melyet életében sugározottatott,

ből alakult 210 tagu dalárda hatalmas éneke nyitotta meg a „Hymnus“ szabatos és összevágó előadásával. A közönség a Hymnuszt kalaplevélle s állva hallgatta végig. A megnyitó dalt **N a g y** Sándor az aradi dalegyület karnagya vezényelte.

Alig hangzott el a dal utolsó szava, **F r i n t** Lajos ág. ev. lelkész a vértanúsorbor talapzatán felállított díszes oltár előtt, a melynek közepén **K o s s u t h** Lajos képe állott, a következő fohászt mondotta el:

Eletnek és halálnak szabados Ura, a világ-mindenség és nemzetek sorsának bölcs intézője! Fájdalommal telt szívvel jöttünk ma fel városunk Szabadság terére, gyászolni hazánk egyik leghűbb fiát, akit egy emberöltőn át éltetél nemzetének boldogítására. A honfiai szív forró könnyeivel siratjuk megőt, de nem csüggedünk el bánatunkban, hanem hozzád és szent igédhez folyamodunk vigasztalásért, melyet nagy veszteségünkben emberi erő nem adhat meg. Hallgassd meg népedet, irgalomnak atyja, s áldd meg e végre gyászünnepélyünket! Amen.

A fohász után következett a gyászünnepély egyik legkiemelkedőbb pontja. **E g r e s s y** „Mért oly borus“ kezdetű alkalmi gyászdalát adták elő az egyesült dalárok a színházi zenekar precíz kísérete mellett. A gyönyörűen sikerült gyászdal **B a r n a** Izsó színházi karmester dirigálta.

Majd **F r i n t** Lajos ág. ev. lelkész lépett a szószékre s mondotta el általános figyelem között gyászbeszédét, melyet lapunk tárczarovatában egész terjedelmében közlünk.

Beszéde végén a következő imát mondotta:

Világok Ura, örök Isten! hozzád tekint fel egy egész nemzetnek szeme bánatában és szívfájdalmában, mert elvetted tőle azt, kinek szívében annak apraja-nagyja lángoló szeretet kiapadhatatlan tűzével csüggött, kinek ajakáról a haza boldogságának és virágzásának ígét várva-várta s kihez ezren és ezren zarándokoltak, hogy tőle nyerjenek utmutatást a haza sorsának vezetésében, tőle kérjenek vezérlő szótát a lelkeknek irányításában, tőle erőt a küzdelemben, kitartást és vigaszt a szenvedésben.

Mi Urunk, Istenünk! mély a mi bánatunk, mert hazánk szabadságáért, függetlenségeért az utolsó lehelletig hevülő és munkáló egyik nagy fiát, **K o s s u t h** Lajost, kiragadtad az élők sorából. Kire úgy tekintünk mint atyánkra, teljes bizalommal, igaz hittel, rajongó szeretettel; kitől nem tanultunk mást, mint szeretni hazánkat, mint hűséget igaznak vélt elveinkhez: az nincsen többé! Hiába száll lelkünk a képzeletnek szárnyain az önkéntes számkivetésben élt nagy hontalannak lakóhelyére, hiába idézzük vissza a szeretet varázserejével nagy, fényes alakját, hogy ékesen

Ha tudjuk is, hogy testileg nincs ő többé az élők között: úgy érezzük, hogy lelke él továbbra is azon nagy eszmékben, melyeket örökségül hagyott reánk.

Szép, ha egy nemzet igazi kegyelettel viseltetik nagyjai iránt, mert önmagát tiszteli meg a nép, mely tisztelni tudja nagyjait! Szép, ha emléküért áldozik s hamvaik fölé díszes emléket állít: de nekünk **K o s s u t h** Lajosért még többet kell tennünk s ez az: hogy e hazánk minden gyermeke, ereje és képessége szerint az ő fényes erényeit tűzze ki maga elé vezérlő példaként!

Ha nem bírjuk is utolérni lángeszét, de önzetlen, tiszta hazaszeretetének szent lángjánál mi is meggyújthatjuk a rokon lángot keblünkben.

Igy, ha mi a te nagy emlékednél, megdicsőült nagy férfi ezen elhatározásra buzdulunk s azt hiven követjük, akkor te, ki életben vezetője voltál nemzetednek, porhüvelyednek feloszlása után is áldást fogsz e hazára hinteni!

Igy hassa át nagy példád kebleinket,
S kit elszakaszt tőlünk a halál:
Sirodban is vezére lész népednek,
A minthogy életedben az valál!

szóló ajkairól a boldogító ígét hallhassuk, hogy szeméből felénk sugározzék a lelkesedésnek lángja: elköltözött, nincsen többé ott az ő hegye!

Atyánk! ki előtt nincsen személyválogatás és ki magadhoz szólítod a trónuson ülő királyokat éppen úgy, mint azokat, kik nem tudják, hol nyugtassák meg gondterhesfejeket; kik a megelégedés puha párnáján nyugosznak éppen úgy, mint azokat, a kik a hontalanság választotta kietlenségben sok keserű könnyhullatások és gondok között várják a szabadulás óráját: hozzád tekintünk fel hívó lélekkel azon alázatos kéressel ajkaink: add meg hazánk nagy fiának a nyugodalmat és békességet, a melyet, míg a testben élt, nem bírt utolérni. Sok fájdalmas csalódáson, kínos hányattatáson keresztül ment nagyra, jóra és szépre törekvő lelkét vedd magadhoz s add neki az örök élet hervadhatatlan koronáját.

Te előttem, örök Isten, nincs nagyság, nincs dicsőség, nincs hatalom, s előttem csak az bir megállani, a ki kötelességeinek és hivatásának hű teljesítésével megfelelt a hozzá fűződő várakozásoknak. Te előttem, az igazságnak atyja előtt, csak az állhat bátoroságos arccal, a ki törvényeid betöltésében, lelkének művelésében embertársainak jóra irányításában töltötte egész életét. S kihez, kihez menjünk máshoz, örök igazságnak forrása, mint Te hozzád, hogy alázatos szívvel könyörgjünk örök szeretetednek: add meg annak, a kit mi kötelességtudónak ösmertünk hosszú életén át, a ki népét mindenha a haza iránti szeretet mellett, az iránta való kötelességek lerovására tanítá, s a ki est-és hajnal csillagként világolt nagy szellemi erejével nemzetének mind derült, mind borus ege felett; oh add meg porladó hamvainak az igazságnak hervadatlan koszoruját ingyen kegyelmedből, a Jézus Krisztusért!

Szeretned atyja, mi Istenünk! ki szent lelkeddel jelen vagy mindenikünknel, hadd szálljon lelkünk a nemzet nagy fiának ravatalához s boruljon le ott, imádv Téged, halát adva néked, könyörögve hozzád!

Istenünk, jóságos atyánk! ha a világtörténelem könyvét felütjük s annak lapjain olvassuk drága halottunk lelkének nemes szándékait, tiszta törekvéseit, jóra irányuló tetteit: Téged imádnunk, mert Te önted azokat ő beléje; ha látjuk nemzetünk felvirágzását, az egyenlőség és szabadság áldásos intézményeinek megvalósulását, melyeket drága halottunk lelke óhajtvá várt és melyekért mindenkor felemelte szavát: halát mondd nekem, hogy adad őt nekünk s megtartottad késő vénségeig; de könyörgünk is neked, hadd szálljon lelkének nemes törekvése, tiszta jelleme, tántoríthatlan akaratereje közöttünk fíró—fíra s tanuljunk mindinkább megismerni az ő világánál a haza szeretetét, embertársainknak becsülését, tudjunk lelkesedni, hevülni és főképp önzetlenül cselekedni mindenért a mi jó, szép és nemes!

Istenünk és atyánk! Oh küldd el vigasztaló szent Lelekedet mi hozzánk mindnyájunkhoz, s ne engedd, hogy elcsüggedjünk s olyanok legyünk, mint a kiknek nincsen reménységük; küld el vigasztaló angyalodat nagy halottunk szerelmeseihez, s nyugodjunk meg mi is mindnyájan az Irás e szavain: „boldogok a halottak, a kik az Urban halnak meg!“ Néki pedig add meg kérünk Téged, az örök életnek koronáját, a Jézus Krisztusért! Amen.

Mi atyánk stb.

Most pedig lelkem szállj fel a magasba s a szellők szárnyain vidd el az áldást nagy halottunk ravatalához.

Nemzetem nagy fia, nyugodjék immár tested, mely annyi viszontagságon ment keresztül békével a haza szent földében, a melybe tétetett, s legyen ezerszeresen áldva a hant, mely eltakar; lelked pedig ott fent, az örök igazság Istenénél és a szeretet atyjánál találja fel az örök boldogságot! Nyugodj békével, az atyának, a Fiúnak és a szent Léleknek nevében! Amen.

A gyászünnepélyt a „Szózat“ megkapóan szép előadásával az egyesült dalárdák rekesztették be. Ezt az énekszámot **K r e s s y** Ferencz az iparosifjak dalkörének és a szárnyaskerek-dalkör karmestere vezényelte.

A lélekemelő ünnepély mély behatást tett a közönségre s fényesen, inpozáns módon jut-

tatta kifejezésre azt az osztatlan, igaz kegyeletet, a melylyel Arad város közönsége a magyar szabadság lánglelkű apostola: Kossuth Lajos emléke iránt viseltetik.

A hazatérés.

Mikor elhangzottak a Szózat édes-bus hangjai bezárva egy olyan gyászünnepeget, melynek könnyetfacsaró emléke szívünk legmélyére lesz vésődve, hogy lelkünk utolsó lehelletéig táplálja bennünk Kossuth Lajos édes hazánk nagy halottjának babérbafont emlékét — megmozdult a tengernép.

Megmozdult az ember-lavina, mely nem pusztítani, rombolni jött össze, hanem leróni kegyelet egy ember iránt.

Megmozdult rengetege a népnek, mely nem zugba-bugással fejezte ki lelke gyászának fájdalmát, hanem fel-felszakadó sohajaival, orcáikon alápergő könnyeivel.

Megmozdult és a milyen rendben, komoly méltósággal összejött, ugyan olyan módon vonult vissza, az agg, hogy merengjen a Mult-ról, a férfi azon tudattal, hogy megbecsülte a Jelen-t és a gyermek hogy lelkesedést nyerve igaz fia lehessen a Jövő-nek.

Gyászunk igaz gyász volt, könnyeink a szív könnyei voltak . . .

A mentőállomás.

Aradváros tisztiorvosi hivatala dicséretes előrelátásból a színházépület szabadságtéri kapujában mentőállomást rendezett be s egy mentőkocsit tartott készletben.

Az állomáson Leitner Ernő dr. városi kerületi orvos teljesített ügyeletes orvosi szolgálatot, a melyet szerencsére senki sem vett igénybe.

A tömegben rosszul lett ugyan a tolongás és a hőség miatt három nő ezek egyikét bérkocsin kellett elszállítani; de baleset, mely orvosrendőri beavatkozást igényelt volna, egyetlen egy sem fordult elő.

A rendőrség.

Elismeréssel kell megemlékeznünk a gyászünnepekre kivézényelt rendőrség magatartásáról.

A Szabadságtérre szögellő Eötvös, Asztalos Sándor, Hunyadi és Atzél Péter utczák kocsi-közlekedésének elzárására 4 lovas és 6 gyalogrendőr volt kirendelve. A menetel 6 rendőrlégeny haladt a szabadságtéri kapuig, magán a téren pedig 12 rendőr állott a rendfentartóbizottság rendelkezésére.

A rendőri szolgálatot Bartók Kálmán, Berecz Ferencz, Green Nándor és Rémer István rendőrhadnagyok őristék ellen.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécsből sürgőnyzik márcz 28-ról: Wekerle miniszterelnök tegnap reggel Budapestről ide érkezett és délelőtt a király őfelsége kihallgatáson fogadta. A közös miniszteri értekezlet, melyen Kálnoky góf közös külügyminiszter elnökölt, délelőtt 11 órától délutáni 2 és fél óráig tartott. Résztvettek az értekezleten: Krieghammer lovassági tábornok, közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Windischgrätz hercege osztrák miniszterelnök, Plener osztrák pénzügyminiszter, Wekerle Sándor miniszterelnök, Tisza Lajos gróf, őfelsége személye körüli miniszter és a közös miniszteriumnak néhány szakelőadója. Holnap folytatják az értekezletet.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 771.0 milliméter, délután 2 órakor 770.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 6.0, délután 2 órakor C° + 15.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor DN. 5. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 30. —

Derült. — Száraz. — Enyhe.

HIREK.

Márczius 30. Péntek. Róm. kath. naptár: Kvirin. — Protestáns naptár: Kvirin. — Görög-keleti naptár (márczius 18.): Cviril. — A nap kél 5 óra 28 perczkor, nyugszik 6 óra 10 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Poigári iskola, földszint.

Április 19. Aradmegye tavaszi évnegyedes közgyűlése, délelőtt 9 órakor.

Április 15. Az arad-osanádi öntöző-osztona társulat közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— **A hivatalos lapból.** A király Glad József pénzügyi titkár és eszéki pénzügyigazgató-helyettesnek a pénzügyi tanácsosi címet és jellegzet díjmentesen adományozta.

— **Aradvármegye Kossuth Lajos temetésén.** Vármegyénk alispánja, a bizottság több Aradon lakó tagjával tegnap tartott értekezlet eredménye gyanánt, vármegyénknek a temetésen való képviseltetése végett küldöttséget állított össze. — Ezen küldöttségbe az alispán vezetése alatt a vármegyebeli országgyűlési képviselők, u. m. Beles János, dr. Bogdán Virgil, Boros Beni, Solymossy László, Vásárhelyi László, gróf Wenckheim Frigyes és Wittmann János, továbbá Tagányi István, és Kohan Lajos törvényhatósági bizottsági tagok s dr. Baross Ferencz vármegyei első aljegyző kérték fel, s egyuttal kijelentették, hogy a törvényhatósági bizottság részéről, további tagok csatlakozása is szívesen fogadtatik. — A küldöttségnek budapesti indulási helye és ideje a küldöttségi tagokkal az alispán által külön fogadtatik.

— **Mennyien voltak a tegnapi gyászünnepeken?** Nagyon sokan és érdeklődéssel találgattak tegnap, mikor a Szabadságtér és az ide betorkoló utcákon álló óriási közönség elhelyezkedett, hogy vajjon mennyien lehetnek együtt a gyászünnepeken? Erre a kérdésre természetesen bajos megfelelni. Lapunk egy barátja megközelítőleg kiszámította, hány főre tehető az ott megjelent impozáns tömeg, melyhez hasonló Aradon — talán a vértanu szoborleleplezési ünnepélyét kivéve — még eddig nem láttunk együtt. Számítása ez: Lehet mondani, hogy a szobor előtti, oszlopokkal és kordonnal elzárt terület körülbelül el volt foglalva. Ha azok, kik a bezárt területen kívül az utcákon állottak, bejöttek volna, zsufolva sem tértek volna el s még mindig sokan rekedtek volna a kordonon kívül. Legalább is annyian, a mennyien ugy megtöltötték volna a bekerített részt, hogy a mint mondani szokták, egy gombostűt sem lehetett volna a földre ejteni. A Szabadságtér elkerített része pedig 4900 négyszögméter, a mit 5000-re tehetünk. Ha egy négyszögméterre zsufolt állásban 5 embert számítunk, akkor 25,000 embernek kell ott lennie. Elmondhatjuk tehát egész biztosan, hogy 25,000-nél több ember vett részt a gyászünnepeken.

— **Adakozások Kossuth szobrára.** Kossuth Lajos hazánk nagy fiának emelendő szobor javára az aradi iparos népban és az általa képviselt adriai biztosító társulat köbelében megindult gyűjtés eddigi eredménye:

Aradi ipar és népbank 200 frt, Varjassy József elnök 10 frt, Reicher Ferencz 10 frt, Ring Lajos 10 frt, Szalay Károly 5 frt, Böhm Adolf 10 frt, Konechitzky József 5 frt, Keresztes Ferencz 5 frt, May Gyula 5 frt, Hehs Aladár 5 frt, Lánzer János 5 frt, Kresz Ferencz 3 frt, Kell Lajos 3 frt, Spitz Sándor 3 frt, Révész Samu 3 frt, Gross Miksa 3 frt, Hehs Béla 3 frt, Messer Salamon 3 frt, Weidenfeld István dr. 10 frt, Rozenberg Miksa 10 frt, Horváth Ferencz, az Adriai titkára 5 frt, Salgó Pál 5 frt, Máté János 3 frt, Összesen 324 frt.

— **A régi czéhek zászlói.** Az aradi ipartestület tagjai a régi czéh-zászlókat a minoriták abbéli kijelentése daczára is kihozták a templomból, hogy ha kihozzák, hát nem engedik

többé meg a zászlók visszahelyezését. Az ipartestület tagjai tegnap a czéh-zászlók alatt vonultak fel a szabadságtéri gyászünnepekre, melynek befejeztével a zászlókat az iparosházban helyezték el s akkor sem hajlandók visszavinni a templomba, ha eziránt a minoriták plébániai hivatala részéről megkerestetnének.

— **Lesz-e előadás vasárnap este?** Aradváros szinügyi bizottsága tegnap délután Salacz Gyula elnöklete alatt ülést tartott, melynek egyedüli tárgya Leszkay András szinigazgató azon kérvénye volt, hogy a bizottság engedélyezzen vasárnap este a Kossuth szobor javára rendezendő előadásra 50 százalékos árfelemelést. A szinügyi bizottság a kérvényt elutasította s elfogadta Hász Sándor bizottsági tag azon nézetét, hogy nem vállalhatja magára az ódiomot, a mely a Kossuth Lajos temetése napján tartható színházi előadásból az igazgatóra hárul.

— **Letépett Tököly-emlék.** Szenzációs meglepetésre virradt tegnap az aradi gör. kelszerb hitközség. A kínos feltűnést keltő meglepetést az okozta, hogy az éj folyamán lelopták a templom kapuja fölé helyezett értékes Tököly-emléket. Ez az emlék a Tököly-család nagy czimere a mely Tököly Szabaszt ábrázolja lóháton, kivont karddal, a kard hegyére tűzött török fővel. Hogy mily tekintélyes volt az ereklye értéke, eléggé mutatja a szerb hitközség elnökének azon kijelentése, hogy magauak a czimernek modellje 500 frtba került. Nem tudták elgondolni, hová lehetett ez a becses tárgy. Nehogy azonban valaki politikai okot keressen a Tököly-czimernek eltávolításában, sietünk megmondani, hogy a stikli egyszerű lopás, a mit egy aradi csavargó követett el pusztá pénzvágyból. A tettes már ki is derült. Bohne István helybeli ugyanis tegnap reggel egy gyanús szándékosra, a ki zsákot tartogatott a tökök vezénél, a Kérdőre vont s mivel a csavargó a Kókodott, felkísérte a városházára s a majöttek, mit rejteget zsákjában a Sameden-Samu, szegedi illetőségű dologke-armoniaköly-czimer volt benne, csak az S. állapotban. Összetörve, összezúzva, a zsákpedig fel is olvastva. Bevallotta a tolvag, az ereklyét előző éjjel 8 lopta el a szerb templom kapuja felől egy mákvirág-kollegájával, Munyerán Pável világi illetőségű oláh csavargóval azért, hogy felolvasszák s azután eladják. A két »czimeres« tolvajt vizsgálati fogóságba helyezték. De ez nem nagy vigasztalás a szerb hitközségnek, mert a szép emlék bizony oda van, ha mindjárt megkerült is!

— **Kossuth Ferencz — békési képviselő.** Békésen — írja levelezőnk — az a hír tartja magát, hogy a város országgyűlési képviselője dr. Meskó László, Kossuth idősebb fiának, Kossuth Ferencz javára le fog mondani a képviselőségéről. Talán mondanunk sem kell, hogy e híresztelések még koraiak. Kossuth Ferencz feltétlenül Magyarország polgára lesz valamint az is bizonyos, hogy az aktív politikai életben tisztán az ő nagy tehetségei nyomán kiváló szerepre hivatott, ámde neki mindenekelőtt a magyar honpolgárságot kell megszereznie, ami 1895. január elseje előtt be nem következhet. Ezután következik, hogy a képviselő választásra jogosítottakat összeiró küldöttség valamely adófizető helyen fölvegye választóként, ami 1896. júniusnál előbb be nem következhet. E szerint Kossuth Ferencz az aktív politikai életbe egyelőre részt nem vehet s nem volna ok Meskó Lászlóra, hogy mandátumát letegyje. Mint érdekes híresztelést azonban nem láttuk feleslegesnek ezt a békési hírt felemlíteni.

— Arad vármegye 1893-iki zár-számadásai az állandó választmány előtt, tegnapielőtt (szerdán) állottak tárgyalás alatt. A számadások és az állandó választmány határozati javaslatai, f. é. márczius hó 29-től április hó 12-éig, a vármegyei levéltárban közszemlére kitéve lesznek, hol azokat a vármegye minden adófizetője megtekintheti s a törvényhatósági bizottság tavaszi közgyűlése előtt 5 nappal észrevételeket adhat be. A számadások az utalapét kivéve, a mely különállóság fog tárgyalatni a házi pénztár s a vármegye tulajdonát képező vagy kezelése alatt álló összes alapokra és alapítványokra kiterjednek, s azok kivonatos összeállítás minden bizottsági tagnak megküldetik s a községekben eszközlendő körözés útján közétetik. Ezen kivonatos összeállítás lapunknak is beküldetett, s azt egyik közelebbi számunkban ismertetni fogjuk.

— Kossuth koszoru. Az aradi kereskedő ifjak közművelődési körének koszoruja, melyet Kossuth Lajos ravatalára tesz le, a mai napon Reinhardt Fülöp aradi cég kirakatában közszemlére ki van téve.

— Kossuth-gyásznap. A kurtiosi iparos-olvasókör — mint levelezőnk jelenti — április 1-én, vasárnap délután Kossuth-gyásznapélyt rendez.

— Orvosi értekezlet. Az aradi kerületi orvosok ma délután 4 órakor Posa Gy Lajos dr. főorvos elnöke alatt a tisztviselői hivatalban értekezletet tartanak.

— Leszaggatott gyászlobogók. Kurtiosról jelenti levelezőnk, hogy ott egyesek nem a legjobb szemmel nézik a Kossuth-ért kitűzött gyászlobogókat. Sőt az a sajnálatos dolog is megtörtént, hogy a zsidó templomról háromszor letépték a fekete zászlót, ugyszintén a községi iskoláról is. Még csak egy házon leng lobogó: az iparosházon. Itt is csak azért nem tépték le, mivel rendszeresen éjjelre leveszik a zászlót is reggel ismét kitűzik az épületre. Most már mint a „élita hitközség s az iskola is kénytelenbeigazolják példát követni a feldühödött zászlótudja értekezlet szemből.

— Gyászkeresz-körökből. Az orosz házi O apostola patika személyi jogát, melyért he-fájdalom, egy küzdelem folyt — mint levelezőnk megírta. — Kristóffy József okl. gyógyszerészár személyes tulajdonjogát Polakinyitók Vilmos Bielik Zoltánra ruház-tották.

— Létrás ember a gyásznapélyen. Kovács István részeges kőműveslegény berugott s úgy jött tegnap a szabadságtéri ünnepélyre. Magával hozott egy létrát s azt nekiképesztette egy póznának, felmászott rá s onnan akarta nézni a szertartást. Egy rendőr elkergette. Nemsokára egy ládával tért vissza, azt támasztotta a kerítéshez s arra állott föl. A rendőr megint elakarta kergetni. A részeg ember épen skandalizálni kezdett, mikor Bartók Kálmán ügyeletes rendőrhadnagy hozzálépett s így szólt:

— Nézze Kovács, maga polgárember, a kit megillet az, hogy ne ládáról, hanem székről nézze az ünnepélyt. Vigye ezt a ládát haza, jöj-jön vissza s majd adok maga mellé egy rendőrt, a ki a városházán széket ad a maga számára.

Kovács csakugyan hazaczipelte a ládát s elment a székre a városházára, a hol addig beszéltek véle s addig tartottatták, míg vége lett az ünnepélynek a nélkül, hogy azon Kovács részeg fővel botrányt csinálhatott volna.

— A város Lázárjai. Aradváros szegény és árvaügyi bizottsága szombaton délután 4 órakor Sárkot Domokos főkapitány elnöke alatt ülést tart, melyen több havi segélyért folyamodó kérvényét intézik el.

— Veszett ebmarás. Tegnap délután Molnár Ferenczét a Fürj utca 21. számú házban egy eb megmarta. Az ebet nyomban le-bunkozták és felboncolták. A boncolásnál a veszett és fűteteit határozot-tan megállapították. Molnár Ferenczét, a kit első segélyben Leitner Ernő dr. kerületi orvos részesített, ma este felszállítják Hógye s tanár budapesti Pasteur

intézetébe. A megmárt asszony hat apró gyermek anyja.

— Pályázatok. Aljegyzői állás a löcsei törvényeséknél 2 hét alatt, bírói állás a löcsei törvényeséknél 2 hét alatt, erdészi állás a zsarnó-czai magy. kir. erdőhivatalnál április hó végéig, segélydíjas joggyakornoki állás a temesvári kir. ítélőtábla kerületében 4 hét alatt, irnoki állás a galántai kir. járásbírósnál 4 hét alatt, tanári állás a VI. ker. állami reáliskolánál április 30-ig betöltendő.

HYMEN.

Ifj. Solymosy László esküvőjéről a következő egybekelési jelentést vettük: Hidvégi gróf Nemes János, az ő és néhai neje szül. zabolai gróf Mikés Rosalie leányának, hidvégi gróf Nemes Jankának, lözsi és egervári ifj. Solymosy Lászlóval, lözsi és egervári Solymosy László és neje szül. saághi Horváth Therese fiával, folyó 1894. évi márczius 29-én Hidvégen tartandó egybekelését örömmel tudatja. Budapest, 1894. márczius havában.

— Gróf Bolza Géza nagybirtokos eljegyezte a fővárosi előkelő világ egyik legbájosabb ifju hölgyét, Szeniczey Leona kisasszonyt, Szeniczey Odön országgyűlési képviselő leányát.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 30. (Péntek) Szép Helena, operette.
Márczius 31. (Szombat) A dolovai nábob leánya, bohózat; Fenyvessi Emil jutalomjátéka.

II. Rákóczy Ferencz fogsága.

— Ünnepi előadás. —

Arad, márczius 29.

Fél ház nézte végig az este a színházi disz előadást, amely egy két jól megjátszott gynyító jelenéstől eltekintve, egészben alig állott közepes színvonalon.

Pedig a magánszereplők sok igyekezetet mutattak főleg abban, hogy ki ne ríjon a keret, amelyről ujjabkeretű igazgatósági intézkedésekhez képest — jól vagy rosszul — de feltétlenül a kórus urainak és hölgyeinek kell gondoskodniuk. Hogy ilyenkor a keret döcög, az természetes dolog, a melyet csak az igazgatóságtól lehet rossz néven venni.

Tompának Rákóczy már ismert jó alakítása. Nemes hévvel deklamált, jól színezett. Legjobban anyjával játszott és utolsó felvonásbeli jelenetei sikerültek.

Gál Gyula Bercsényi kisebb szerepében is bebájlított, hogy kiváló színész, akinek figyelme minden apró vonás kidomborítására kiterjed.

Fenyvessi rokonszenvesen játszotta Lehmann. Rónaszéki Knitteliusa mulatságos és nem egy új vonással czírázott figura volt.

Kaczér Nina Amálija csinos, üde, lelkésülni tudó leány, a ki szívével nem csak érez, de gondolkodik is.

Rónaszéki né szép Zrinyi Ilona volt. Sokat levontak alakításának értékes voltából a gyakori pózok. Balassa kitűnő Károly, Csataár jól maszkírozott Zrinyi Boldizsár és Bihari szintelen Longueval voltak.

A közönség, mikor az ötödik felvonás elején a Rákóczi induló hangjai megcsendültek, nyílt színen hosszasan tapsolt.

* Fenyvessi Emil, az aradi színtársulat e kiváló tagja holnap, szombaton tartja jutalomjátékát. Színre kerül bérletszünetben a „Dolovai nábob leánya“. E darabot az igazgatóság eddig a közönség kívánata dacára sem volt képes színre hozni a női szereplők hiányában. Az újonnan szervezett társulat tagjai közt a szerepek a következőképp lettek kiosztva, Jób Vilma: Kaczér Nina, Szentirmay kapitányné: Dolly Emma, Szentirmay: Gál Gyula, Szlabonyai: Főris Pista, mig Fenyvessi, Szendrei, Balassa, Tompa, Rónaszéki né a régi jó szerepekben maradtak. A szombati előadásra jegyek válthatók ma pénteken a színházi pénztárnál.

TÁVIRATOK.

Kossuth halála.

A néma utas.

Verona, márczius 29. (Saj. tud. táv.) A magyarokat hozó különvonat ideérkezett éjjeli 1 órakor. A polgármester Kossuth fiahoz és Márkus alpolgármesterhez intézett beszédet, melyre meghatottan válaszoltak. A vonat Magyarország és Olaszország éltetése között robogott tova.

Treviso, márczius 29. (Saj. tud. táv.) A Kossuthot vivő vonat félkilenczkor ideérkezett. A pályaudvaron nagy néptömeg, a városi képviselők és számos küldöttség zászlókkal várta a vonatot. A polgármester beszéd kíséretében koszorut helyezett a koporsóra. Beszédére Kossuth Ferencz válaszolt.

Udine, márczius 29. (Saj. tud. táv.) A vonat este félhétkor ideérkezett. A pályaudvaron összegyűlt nagy közönség lelkesülten eljenezte Olasz- és Magyarországot. Mestré-ben hasonló ováció volt.

Canigliano, márczius 29. (Saj. tud. táv.) Az állomáson összegyűlt nagy közönség zászlókkal és levett kalappal fogadta a vonatot. A helyőrség tisztjei glédában állva katonai tisztelgéssel üdvözölte Kossuthot.

Kossuth a ravatalon.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) Kossuth ravatalát a nemzeti muzeum előcsarnokában az Entreprise des pompes funébres emberei már felállították. A ravatal egy három lépcsőzetes dobogón van. Fejénél egy meter 80 cmt. magas, lábánál egy meter. A ravatal köré és a déli növények között nyolcz nagyobb és 60 kisebb kandelábert helyeznek el, melyek folytonosan égni fognak. A női küldöttségek tribünjét a ravatal fejénél, a bejárattal szemben állítják fel, természetesen egészen feketébe vonva. A ravatalnál disz gyászmagyarba öltözött egyetemi ifjak fognak tolváltva éjjel nappal őrt állani. Ma d. e. már egy egész halom koszoru is érkezett a ravatalhoz. Az első koszoru a magyar-óvári gazdasági akadémiaé volt, ezután jött az aradi Kölcsey-egyesületé, Békés vármegye közönségé, Gosztonyi Sándor volt orsz. képviselőé stb. A koszorukat egyelőre a főrendiház előcsarnokában helyezik el.

A gyászoló főváros.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) A nyugoti pályaudvar diszítése munkálatait már befejezték, s annak érkezési oldala valóban a legmélyebb gyászba van burkolva. A pályaház terézköruti homlokzatát is fekete lepellel vonták be, kivéve az üvegfalat, hogy a világosság behatolhasson. Az érkezési csarnokban egyszerű állványt helyeztek el, a melyre a nagy halott koporsóját helyezik addig míg a turini küldöttség azt a budapesti bizottságnak átadja.

Kossuth szerettei a templomban.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.) A terézvárosi plébánia templomban serényen folynak a diszítési munkálatok. Az oltárt s annak lépcsőzetét mély gyászba borították. A padsorokat fekete lepellel vonták be, s hozzáfogtak a ravatalok felállításához. A két ravatalt a padsorok előtt helyezik el, melyek közül a jobb oldalon Kossuthné koporsóját, a baloldalon pedig Kossuth Vilma hamvait állítják föl.

fejvel az oltár felé. A templomot disznóvénnyel látják el s az összes csillárokat, gyertyákat meggyújtják.

A koszorúk.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
Koszorukat rendeltek ujabban a ravatalra: A pesti polgári kereskedelmi testület, Mezőberény község, arácskevei kerület polgárai, Szatmárnémeti szab. kir. város, a kispesti ipartestületek, az iparos ifjak orsz. egyesülete, a fővárosi közkórházak másod-orvosai, a budapesti II. legrégebb magyar asztaltársaság, a budapesti kir. törvényszék szolgálói, a lengyel egyesület (od Polaka — mdielbidnemu Kossuthowi), Heves megye közönsége, a pénzügyi tisztviselők országos egyesülete, a pesti izr. nőegylet, a budapesti áru- és értéktőzsde, Esztergom város közönsége, Nagykőrös város közönsége, a new-yorki Kossuth szoborbizottság, Mátészalka város közönsége, a budapesti kereskedelmi akadémia, Bogdány város, a monori kaszinó, a VII. ker. asztaltársaság, a Lipótvárosi kaszinó, a Terézvárosi polgári kör, Szepes vármegye közönsége, a pesti evang. magyar egyház gyülekezet, a magyar képzőművészek egyesülete (az igaz érzések és gondolatok nagy mesterének), a czeplédi izr. hitközség, az orsz. magyar színészegyesület, az országos iparegyesület (nagy alapítójának), a Rózer intézet, Szilágy vármegye, a magyar testgyakorlók köre, a magyar kereskedelmi egyesület, az V. ker. kir. kath. főgimnázium ifjusága, a jurista kör, a ferenczvárosi polgári kör, az országos nőképző egyesület, Udvarhelymegye, a gyermekvédő egyesület, a polgári iskolai tanárjelöltek, Szilágysomlyó város (diszpolgárának), a magyarországi szabadkőművesek (Kossuth Lajos tesvérnek), Sátoralja város (diszpolgárának), gróf Dezsewffy Aurél, Klauzál Gábor, (Egykori miniszter-társának gyermekei), az orsz. magyar malomegyesület, nemzeti szalon, a budapesti cigányprimások, a félegyházi nők, Mezőtarpa város közönsége (disz polgárának), Aszód város, a békési függetlenségi és 48-as párt, a nagyszéchyai honleányok, a budapesti zeneművészkör, a sátoralja-ujhelyi ügyvédek, a magyar tud. akadémia, az orsz. magyar daláregyesület, a magyar természettudományi társulat (alapító tagjának), a »Pesti Hirlap«. Szivincz város, Zemplén megye hölgyközönsége, Baranovics Róza Lovassy Ferencz özvegye (K. L. kormányzóknak az 59-ik zászlóalj zászlóanyjától.)

Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma ravatalára ujabban koszorukat rendeltek: »A kegyelet nevében a példás anyának Kossuth Teréznek.« »A budapesti juristák — Kossuth Lajosnének.« »A budapesti juristák Kossuth Vilmának.« »Udvarhelymegye székelynői — Kossuthnének.« »A félegyházi nők — Kossuth Lajosnének.« »A félegyházi nők Kossuth Vilmának.«

Kossuth végrendelete.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. távirata.)
Kossuth Lajos állítólag végrendeletet hagyott hátra, melyet azonban keserű kifakadásaiért nem hoznak nyilvánosságra.

Flume a temetésen.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
Fiume polgármestere értesítette a fővárost, hogy a magyar tengerpartot a temetésen öt városi bizottsági tag fogja képviselni.

Kossuth utca.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A közmunkatanács mai rendkívüli ülésén egyhangulag hozzájárultak azon indítványhoz, hogy holnaptól fogva a Hatvani utca *Kossuth utcának* neveztesse el. Gerlóczy polgármester intézkedett, hogy a táblák holnap délelőtt felüggesztessenek.

Olasz városok részvéte.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
Márkus alpolgármester táviratot küldött Gerlóczy polgármesterhez, mely szerint *Milano, Verona, Vicenza és Velenca* városok nagy halottunk emlékének ünnepiesen áldoztak. A polgármesterek, tanácsosok diszörség kíséretében éjjel vonatunkhoz jöttek és beszéd kíséretében gyönyörű koszorut nyújtottak át.

Wekerle és az ország gyász.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
Magyarország bámulatra méltó gyászával szemben Kossuth halála felett elégedetlenségről a kormány korrekt magatartása iránt annál kevésbé lehet szó, minthogy *Wekerle* Kossuth emléke iránt a kegyeletnek és érdemei elismerésének valóban minden várakozást felülmúló és minden magyar hazafinak jól eső módon kifejezést adott. A ki többet követel, az nincs tisztában a helyzettel és az élet követelményeivel, vagy előre eltökélt szándékkal dissonantiát akar belevegyíteni a kegyelet nyilvánulásaiba.

Idegenek érkezése.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A tegnapi nap folyamán 12.104 idegen érkezett a fővárosba. Es pedig 8610-en a keleti pályaudvaron, 1024-en a déli vasuton, s 2470-en a nyugati pályaudvaron.

Diákok kegyelete.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
Jelezte egy táviratunk, hogy az V. ker. állami reáliskola VII. b. osztálya ott hagyta az előadásokat és vakációt rendezett magának hétfőig. Ugyan annak az intézetnek VIII. osztálya most nyilatkozik; a többek között ezeket mondván:

»Ez ellen mi a leghatározottabban tiltakozni el nem mulaszthatjuk, mert törvények elleni kihágást és a fennálló rendnek megbontását elkövetni oly alkalommal, midőn a törvények kiváló tisztelőjének, a rend fenntartójának emlékét gyászoljuk: ez nem kegyelet. Tiltakozunk e nyilatkozat ellen, mert követésre méltónak állítva az eljárást, ez által a »Magyar Esti Lap« (mely elsőnek és örömmel közölte ezt a hirt. A levelező.) hazafiatlansággal vádolja t. igazgatónk, azon férfit, kit mi, mint az igaz honfi példaképét, tisztelni tanultunk.

Mi a VIII. osztály, mély fájdalommal veszünk részt a közös gyászban, de azt könnyelmű kihágások elkövetésére ki nem aknázzuk!

Az V. ker. áll. főreáliskola VIII. osztálya.

Francia hirlapírók részvéte.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A francia republikánusok és hirlapírók *Márkus* polgármesternek táviratot küldtek, melyben legbensőbbben osztoznak a magyarok gyászában. Páris legjelesebb journalistái írták alá a táviratot.

Beszűntetett közlekedés.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A közúti vasut igazgatóság a holnapi pénteki napon, azokon az utvonalon, melyeken a nagy halottat hozzák, délután fél 2 órától kezdve a forgalmat beszünteti, mindaddig, míg a halottat a muzeumban elhelyezik.

Polónyi és Kossuthék.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A tegnapi nap folyamán kiszivárgott annak a híre, hogy a Kossuth fiuk nem valami szívesen látják *Polonyit*, ha *Kossuth* elé utazik. Polónyi tudvalevőleg azt mondta Kossuthról, hogy »A vén lutheránus agylágyulásban szenved.« Erre a híre *Polónyi* úgy vágta ki magát, hogy táviratozott *Kossuth* Ferencznek, azt kérdeve tőle, hogy van-e ellene kifogása? Persze erre az a távirat érkezett, hogy nincs.

Es így *Polónyi* mégis elébe utazott »a vén lutheránusnak.«

Czáfolat.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
Azon hirt, mintha a miniszterek *Kossuth* temetésén résztvennének, megczáfolják.

Az elfogott tüntetők.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. távirata.)
A legutóbbi tüntetésen letartóztatott 15 embert ma hallgatták ki a törvényszéknél. A törvényszék kimondotta, hogy mind a 15-re nézve *fenntartják* a további *vizsgálati fogságot*.

A király Abbáziában.

Abbazia, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
Vilmos császár reggel nyolczkor huszár uniformisban *Mattuglia* állomáson várta királyunkat. A királyvonat kilencz óráig be-robogott az állomásra. *Vilmos* császár királyunk elé sietett, megölelték és megcsókolták egymást a legszívesebben társalognak. Királyunk *Rinaldini* helytartót és *Fabiani* kerületi főnökét megszólította. Midőn az uralkodók eljártak az Abbáziába vezető uton, az összegyűlt tömeg folyton éljenzett.

Abbazia, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
Az uralkodók fél tizkor ideérkeztek. A király porosz egyenruhát viselt feketesasrenddel. A felségeket *József* főherczeg fogadta. A »*Moltke*« hajó lobogódiszben pompázik.

Abbazia márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
A király megérkezése után azonnal meglátogatta *Augusztia Victoria* német császárnét, majd *Voloskában* a toskánai nagyherczeget.

A delegációk összehívása.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)
A delegációkat valószínűleg május végén vagy június elején egybehívják.

A jövő évi közös költségvetés.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
A Bud. Corr. jelenti Bécsből: A közös miniszteri értekezletet a jövő évi közös költségvetés megállapítása tárgyában ma *Kálnoky* elnöklete alatt folytatták és befejezték. A közös kormány igényei, habár vannak egyes természetszerű fejlődésből eredő szükségleti többletek, az államháztartás egyensúlyát úgy Ausztriában, mint Magyarországon nem érintik.

A valuta szabályozása.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.)
Wekerle bécsi tartózkodását felhasználta

arra is, hogy *Plener* osztrák pénzügyminiszterrel tanácskozzék, különösen a valutaszabályozás végrehajtása ügyében teendő egyes lépések felett. A valuta javaslatokat mindkét képviselőház a legközelebbi hetekben veszi tárgyalás alá.

A válság hírek.

Budapest, márcz. 29. (Saját. tud. táv.) Egyes magyar ellenzéki lapok híresztelése az állítólag már meglevő vagy közel jövőben beálló miniszterválságról, az összes irányadó körökben csak derűtséget keltenek. Ujból csak ismételtük, hogy hasonló válsághírekre a legcsekélyebb ok sem forog fenn, s a *Wekerle* kabinet erkölcsi kötelességének tartja, hogy oly fontos positioján Magyarországnak szabadelvű szellemben való fejlesztése s különösen szabadelvű reformok megalkotása érdekében, melyek megvalósítását az állam érdekei parancsolólag követelik, szilárdul megállja helyét, mit a miniszterium annál könnyebben és nyugodtabban megtehet, mert biztosítva van az összes mérvadó tényezők támogatásáról.

Az új zágrábi érsek.

Budapest, márcz. 29. (Saját tud. táv.) *Posilovics* György zenggi püspök kinevezett zágrábi érsekké.

Ujságírók értekezlete.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) A hírlapírók mai értekezletén egyhangúlag megállapodtak, hogy *Bánffy* rendelete miatt, melyben a hírlapírókat a ház folyosóiról kizárja, a ház üléseiről mindaddig nem tudósítanak, míg a sértő s a hírlapírói hivatást akadályozó rendelet vissza nem vonatik.

Megszűnő hírlap.

Budapesti fővárosi ujság április elsején megszűnik.

Gróf Klebelsperg Zdenkó sajtópöre.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) A budapesti sajtóbíróház ma tárgyalta gróf *Klebelsperg* Zdenkónak azt a sajtópörét, melyet a *Honvéd* című politikai napilap ellen indított. *Bokross* Elek képviselőházi alelnök halála idején ugyanis, amikor újra szönyegre került a *Klebelsperg-Mondbach-Bokross*-affér, azt írta, hogy a nevezett lap egy Kolozsvárról vett sürgöny alapján, hogy *Klebelsperg* gróf, kit egyszer már el is ítélték rágalmozásért, olyan tönkrement, vagyontalan ember, aki mindenre képes.

A gróf ebben sértést látott és a *Honvéd*-et sajtópörbe fogta, melynek vizsgálata során *Horváth* Elemér fővárosi hírlapíró vállalta magára a törvény előtt való felelősséget.

A mai napra kitűzött tárgyalást *Zsitvay* Leo alelnök vezette; szavazóbírák *Sárkány* József dr. és *Szabó* Géza voltak. A magánvádlo gróf nem jelent meg személyesen és jogi képviselőjének, dr. *Györffy* Gyulának is csak a helyettese, dr. *Klein* Ödön ügyvéd jött el. A vádlott hírlapíróval védőként dr. *Vázsonyi* Vilmos jelentkezett.

Az elnök megnyitja a tárgyalást, mire a magánvádlo képviselője tüstént szót kér s azt a kérelmet terjeszti elő, hogy a sajtóbíróház halassza el a mai esküdtszéki tárgyalást, mert a vádlott kijelentette magánuton, hogy gróf *Klebelsperg*nek más

módon elégtételt ad s így valószínűleg békés megegyezés fog létrejönni.

Vázsonyi dr. a maga részéről is kéri az elhalasztást.

A bíróság visszavonul s elhatározza, hogy a tárgyalást nem halasztja el.

Következett erre az esküdtszék megalkotása, azután a vádlottat hallgatják ki. *Horváth* Elemér czeplédi születésű, 26 éves, róm. kath. nőtlen, hírlapíró, büntetlen. Az elnök kérdéseire előadja, hogy mult év október 2-án éjjel, vasárnap éjjel, éjjeli szerkesztője volt a *Honvéd*nek mely lapnak külömben rendes dolgozó-társa volt. Hajnaltájt Kolozsvárról egy sürgönylevelet kapott s ennek alapján tette lapjába az inkriminált kitélt.

Budapest, márcz. 29. (Saj. tud. távirata.) *Klebelsperg* sajtópörében az esküdtek *Horváth* hírlapírót fölmentették.

Carnot elnök kitüntetése.

Bécs, márczius 29. (Saj. tud. táv.) A király *Carnot* elnöknek a Szent István rend nagykeresztjét adományozta. *Hoyos* párisi nagykövet megbízott az átadással.

Az oláh ellenzék szövetsége.

Bukarest, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) A nemzeti szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága *Bornescu* hiveivel tárgyalásokat folytat a két párt fuziója érdekében, hogy együttesen kezdjék meg a kormány ellen a támadást.

Elutasított angolok.

Konstantinápoly, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) A közmunkaminiszterium több angol biztosító társaságnak kérelme fölött, melyek Rhodusz- és Kalynino-ban ügynökségeket akartak felállítani, elutasítólag határozott.

Orosz szidók kivándorlása.

Pétervár, márcz. 29. (Saj. tud. táv.) Április hóban ismét egy nagy csoport zsidó kivándorló megy Odessán át Argentiniába. A bizottság meghatalmazottja már megteszi a kellő előkészületeket.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi márcz. hó 28. Hízott sertésárak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 50.—51. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 50.—51.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 53.—54. krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. súlyban) 51.—52. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 50.5—51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 49.—50 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 49.5—50. krig. — Könnyű (pkint 220 klgr. terjedő súlyban) 49.—50. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgr. felüli súlyban) 49.—50. krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. súlyban) 49.—50. krig. — Könnyű (páronkint 220 klgr. terjedő súlyban) 47.—48. krig. — Sertésárak száma 1894. márcz. hó 26-án volt készlet 157,891 darab. 1894. márcz. hó 27-én felhajtattott: 1372 darab 1894. márcz. hó 27-én elszállítottatott 963 drb. 1894. márcz. 28. maradt készletben 158,300 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: csendes.

Szeszüzlet.

— Márczius 29. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 53.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde
— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest. márczius 29. d. n. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lányha	7.15—7.60
	tiszavidéki	"	7.20—7.60
	pestvidéki	"	7.15—7.60
	fehérmezei	"	7.15—7.60
	bácskai	"	7.25—7.65
	észak-magyarországi	"	
Rozs	—	lányha	5.55—5.75
Árpa	takarmány	osend.	6.—6.40
	égetni való	"	6.65—7.50
	sörfőzdei	"	7.90—9.25
Zab	—	szilárd	6.95—7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	"	4.80—4.90
Kaposzta-repeze	—	lányha	—
Köles	—	osend.	4.—4.40
Buza	tavasza	osend.	7.48—7.50
	junius 1894	"	7.25—7.27
	ősze	"	—
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	—
	szept-október 1893	"	5.01—5.03
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. ősze	"	7.23—7.30
Kaposzta-repeze	aug.-szeptember 1893	szilárd	11.45—11.55

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. márczius 29.

Magyar aranyjárdék 4%	118.—
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	126.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	114.—
Osztrák papírjárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	98.—

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 29-én reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén.

Észlelési állomás	Hőmérsék. °	Időjárás	Vizállás cztimétr.	Jégvastagság cztimétr.
Branyicska	+ 3°	derült	+ 50	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	+ 2°	derült	— 79	—
Makó	+ 6°	derült	+ 46	—
Szeged	+ 4°	derült	+ 377	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. márczius 29.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Aradvárosi

Évadbérlet 161. szám.

színház.

Havibérlet 1. szám.

Pénteken, 1894. évi márczius hó 30-án:

Szép Helena.

Operette 3 felvonásban. Irták: Meilhac és Halévy. Zenéjét szerző: Offenbach Jakab. Francziából fordította: Lantabár E.

S Z E M É L Y E K:

Páris, Pryam trójai király fia	Sólyom.
Menelaus, spártai király	Foriss P.
Heléna, neje	Sugár A.
Agamemnon, királyok királya	Csatár Gy.
Clitemnesztra, neje	Tolnayné.
Orestes, fiuk	Revitzki E.
Calchas, főpap	Rónaszéki G.
Achilles, (a bész) pszisztisi király	Czakó.
Philocomes, templomszolga	Láng.
Bachis, Heléna meghittje	Szedlarik A.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 29. —

Fehér Kereszt szálloda: Pongrácz Imre százados, törzestisztjelölt, Orsova. Steinberger Lipót kereskedő, Budapest. Biloveszky Béla erdőtiszt, Szászsebes. Grünwald Armin kereskedő, Budapest. Elias Mór kereskedő, Budapest.

Vasuti szálloda: Weisz Jakab cserépgyáros, Mező-Keresztes. Lantos József községi jegyző, Új-Kigyós.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Meghívás

a Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde
részvénytársaság Aradon

II. rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a gyár telepén létező igazgatósági helyiségekben

1894. évi április hó 16-án délelőtt 10 órakor

fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti javaslat tárgyalása.
4. A felügyelő-bizottság három rendes és egy póttagjának újbóli választása.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál. **Budapest:** A magyar kereskedelmi és iparbank részvénytársaságnál. **Bécsben:** Schoeller & Comp. bankháznál.

Az igazgatóság.

1141/1894. szám

1-3.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mindazok, a kik Arad sz. kir. város területén lovakkal, kocsival és szekérral bírnak, a lóállományukat a szám, szín, ivar és kor megjelölésével, ugy kocsijaik vagy szekereik számát nevüknek és lakásuknak bemondásával 1894. évi április hó 2-től kezdve 12-dik napjáig bezárólag a hivatalos órákban és pedig:

a belvárosban és ujtelenen, Sarkad és Pernyáva külvárosban lakók a katonai ügyi osztályban (városház földszint),

a Gáj, Sága külvárosokban, Poltura városrészben és a külhatárbeli tanyákon lakók pedig a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelenteni kötelességüknek ismerjék, mert a kik azt tenni elmulasztják, pénzbírsággal fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi január 20-án.

A városi tanács.

4036 | 894.

347 1-3

Hirdetés.

A nagym. m. kir. minister urnak 105876/93. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy oly esetekben, midőn a kisebb földbirtokok osztályához tartozó és mezei gazdaságon kívül más üzlettel állandóan nem foglalkozott örökösök után maradt ingatlanuk összesen 50 holdat meg nem haladnak, ugyszintén mindazon kisebb hagyatékok is, melyek összes értéke a netáni terhek levonása nélkül 1000 frtot meg nem halad és a hivatalos beavatkozásnak szüksége fenn nem forog: az örökösök részére azt a kedvezményt állapítja meg, hogy a hagyatékok az illető örökösök által, a megszállott 90 napi határidő alatt, szóbelileg és közvetlenül az e célra megbízott közegeknél és pedig a belvárosban, Sarkad és Pernyáva külvárosokban és az ujtelenen elhalt örökösök után Simon Gábor t. aljegyzővel a városházán, Gáj, Sága külvárosokban, Poltura városrészben, a cigánytelepen és a város külhatárában elhalt örökösök után Madarász Antal alkapitánynál a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelentendő, kik kötelesek ilyenkor minden díj nélkül az örökösöket, azok rokonsági viszonyát az örökösök részére, továbbá a hagyatékból megillető osztályrészeket s egyéb adatokat hivatalos kimutatásba foglalni és azt a tanácshoz bemutatni.

Arad, 1894. márcz. 7.

A városi tanács.

A már 40 év óta dicséretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett

Dr. SPITZER-féle

arcztisztító kenőcs

szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fadadékok, forrosági persenések, orrvörösség és mindennemű arczvirágzások ellen; valamint a

Dr. SPITZER-féle

bőrszépítő szappan

mely az arczenőcseszel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruó és fiatal kinézést kölcsönöz.

Egy nagy tégely arczenőcs ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak KRAJCSOVICS által Vukováron készített kenőcs a valódi. 151 3-12

Minden tégelyen Krajcsovic a készítő arczképe látható.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török J. gyógyszer-tára.

Kapható Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Anghalhoz” czimzett gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

178 | 894. gazd. tan. sz.

1-3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a juho k és sertések tulajdonosainak, és pedig azoknak, kik a belvárosban, továbbá Sága-, Pernyáva- és Poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnál, a Gája külvárosban és a tanyákon lakóknak pedig a gájai alkapitányi hivatalnál be kell jelenteniök, hogy hány darab juhot vagy sertést kívánnak ez évben a városi legelőkre bocsátani.

Az említett hivataloknál e végett való je-

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

lentkezésre f. hó 29, 30. és 31-ikét továbbá ápril 2. és 3-ikát tűzöm ki határidőül, a melyen túl a bejelentések el nem fogadtatnak.

Ugyanez alkalommal lesznek kiállítandók a kötelezvények a legelítési díjak azon fele részére nézve, amelyeknek lefizetése nem a legelőre bocsátás előtt, hanem f. é. augusztus 20-ig történhetik.

A legelőre bocsátás napja később fog közzététetni.

Arad, 1894. március 27.

Parecz István,
tanácsnok.

5687 | 894.

1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a hadsereg katonai nevelő s képző-intézeteiben rendszeresített magyar állami alapítványi, továbbá a katonatiszti leányok nevelő intézeteiben, a fiúmei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában és a cs. és kir. hadapródiskolákban az 1894 | 95-iki iskolai év kezdetén több egész és fél díjmentes kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betölteni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztálynál betekintheők.

Arad, 1894. márcz. 17.

A városi tanács.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé ható hideglelés elleni szer, melyet a ma-
gyar orvosi hatóságok is elismernek. Mind az 6
gyök. Mind az 6
ható hideglelés elleni szer, melyet a ma-
gyar orvosi hatóságok is elismernek. Mind az 6
gyök. Mind az 6

Misera-cseppek dr. Hager jégtalan szerek.
hideglelés ellen felnőttek számára. Egy
Biztos hatású és ártalmatlan szerek. — Egy
ből összeállított hajfolt-
árgó 35 kr.

Circassian Bismut és ártalmatlan szerek. — Egy
ből összeállított hajfolt-
árgó 35 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Barmely fog-
megszüntető 1
kor.

Serail-arczenőcs. Az arcon mutat-
ható szeplők, pattanások és
májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrt
szépít hatásában minden más szert felülmúl. Egy ki-
tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan
használatos. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula
világhírű pinc. éjéből. Ara 1 üveg-
nek 3 és frt.

Ménési aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50
-krajcsár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 80 centiliteres
üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxdytartalommal.
Egy 80 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres
üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös-
fehér és sárga színben. Egy kr
2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-
fénnyel. Hat percig
égő, 1 drb 80 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr.
24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1
adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezet vagy
lábát 3-4 nap alatt biztosan
meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer. Mindenféle
meghűlés
ből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen híres
és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle kö-
högést biztosan gyó-
gyít. Ara 40 kr.

Mindenzen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek
hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
tás megbízásunk elfogadtatnak és leikiismeretesen teljes-
tetnek. 10 7-12